

Noor 92 Publications
og
Islamsk Litteraturforening

**40 beretninger
om omvendelse og å be om Guds
tilgivelse**

Abo Mahi Yasir Hussain

© Noor 92 Publications 2026

© Islamsk Litteraturforening 2026

40 beretninger om omvendelse og å be om Guds tilgivelse

ISBN 978-82-93517-40-5

Oslo, 2026

Det må ikke kopieres fra dette manuset i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengselsstraff.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Innhold

Innledning	5
Definisjon av ordene <i>taubah</i> (توبة) og <i>istighfār</i> (استغفار)	5
Profeten Moḥammad ﷺ og <i>taubah</i> og <i>istighfār</i>	6
Den svake	8
Den indre kampen for omvendelse og standhaftighet	9
Målet med omvendelse	10
Guds navn	11
Forskjellige former for omvendelse	12
Synder	14
Omvendelse og å be om Guds tilgivelse i Koranen	15
Oppsummering	23
Gud tilgir Sine tjenere så lenge de vender om i anger og ber om tilgivelse	27
Profeten Moḥammads ﷺ vane	28
Gud tilgir til enhver tid	29
Tilgivelsens port står alltid åpen	32
Mennesket elsker rikdom, og Gud elsker å tilgi	33
Guds store kjærlighet til omvendelse	34
De som vender om i anger, er de beste	35
Å huske Gud fører til Hans tilgivelse	35
Å be Gud om tilgivelse fører til seier	37
Å be om tilgivelse for sine foreldre	37

Omvendelse og hjertets tilstand	38
Å sette sitt håp til Gud	38
Å be om tilgivelse for de troende som dør	39
Å be om tilgivelse etter tidebønnen	41
Å be om tilgivelse etter å ha syndet	41
Å be om Guds tilgivelse i en samling	42
Kraften av å be om tilgivelse	42
Den som ber mye om tilgivelse	43
Den mest overlegne skuddbønnen om tilgivelse	43
Å huske Gud og be om tilgivelse ved solformørkelse	44
Skuddbønnen i skjebnenatten	44
Den beste skuddbønnen å be om	45
Å be om tilgivelse i bønnen	45
Å be om tilgivelse for åpenlyse og skjulte synder	46
Englene ber om tilgivelse for de troende	46
Profeten Moḥammads ﷺ navn	47
Å hele tiden være opptatt med å be Gud om tilgivelse	47
Den som ikke likestiller noen med Gud	48
Å være forvisset om at Gud evner å tilgi	48
Litteraturliste	51

Innledning

I denne innledningen skal vi se nærmere på *taubah* (توبة) og *istighfār* (استغفار).

Definisjon av ordene *taubah* (توبة) og *istighfār* (استغفار)

Ibn Fāris ar-Rāzī (920–1004) opplyste om at ordet *taubahs* grunnbetydning viser til omvendelse: å angre på sin synd. Det er å vende seg bort fra synden ved å oppriktig og vedvarende angre overfor Gud.^I Det betyr også å vende bort fra ulydighet til Gud og å bli Ham lydige.^{II} *Taubah* er å erkjenne, ønske ugjort, å slutte med å gjøre noe eller avstå og bestemme seg for ikke å gjenta det man har begått.^{III}

Profeten Moḥammad ﷺ forklarte: «التَّائِبُ تَوْبَةً».^{IV} Det betyr at *nadam* er *taubah*. *Nadam* er å være sorgfull over noe ved å forandre mening om det etter at det har skjedd. Det er å klandre seg selv for å ha forsømt noe. Det tolkes også som den sorgen over at man ønsker ugjort det man har begått.^V

Forholdet mellom *nadam* og *taubah* er at *taubah* kommer fra *nadam*. Det vil si at *taubah* som er å angre og vende om fra det syndige man gjør, kommer fra *nadam* som innebærer å ønske noe ugjort. *Nadam* innebærer skyldfølelse, å skamme seg over og lære av sine feil, og en moralsk refleksjon over en handling. Hvis noen har skyldfølelse og angret på en feil og lærer av den ved å vise vilje til å forbedre seg, er det *nadam* som leder til *taubah*.

Istighfār er å be om tilgivelse fra Gud. Guds tilgivelse sletter det tjeneren begår av synd, slik at han ikke får straff for det i jordelivet eller etterlivet. *Istighfār* er å be om Guds tilgivelse med tungen, mens

^I Aḥmad ibn Fāris ar-Rāzī, *Moʿjam maqāyīs al-Loḡah* (Beirut: Dār al-Fikr, 1979), 1:357.

^{II} Moḥammad ibn Moḥammad Mortaḏá az-Zabīdī. *Tāj al-ʿArōs min jawāhir al-Qāmōs* (Kuwait: Dār al-Hidāyah, 1965), 2:77.

^{III} Majmaʿ al-Loḡah al-ʿArabiyyah bi al-Qāhirah, *Al-Moʿjam al-Wasīf* (Aleksandria: Dār ad-Daʿwah, uten år), 1:90.

^{IV} Moḥammad ibn Yazīd al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av Shoʿayb ibn Moḥarram al-Arnāʾōṭ (Beirut: Dār ar-Risālah al-ʿĀlamiyyah, 2009), 5:322#4252, al-Arnāʾōṭ: autentisk.

^V Moḥammad al-Monāwī, *At-Tauqīf ʿalá mohimmāt at-Taʿarīf* (Kairo: ʿĀlam al-Kotob, 1990), 323.

taubah er å slutte å synde med hjertet og kroppsdelene.^I Forholdet mellom *istighfār* og *taubah* er at de begge omfatter hverandre. *Istighfār* vil si å be om beskyttelse mot det man har begått ved å be om tilgivelse, og *taubah* er å vende om fra det syndige man har begått og be om beskyttelse for det framtidige man frykter av det syndige man kan begå. På norsk kan vi oversette *taubah* som «omvendelse»; det å vende seg bort fra og angre på synd. *Istighfār* kan oversettes som «å be om Guds tilgivelse».

Profeten Moḥammad ﷺ og *taubah* og *istighfār*

Det finnes forskjellige tolkninger om dette emnet, men jeg presenterer her kortfattet den forståelsen som våre skriftlærde har støttet vedrørende denne underoverskriften.

‘Iyād al-Yaḥṣobī (1083–1149) fastslo at det er konsensus om at profeten Moḥammad ﷺ var beskyttet av Gud mot store synder, og ifølge forskningens bekreftelse og forståelse mot små synder også.^{II}

Al-Qorṭobī (1214–1273) bygget videre på ‘Iyād al-Yaḥṣobī’s forskning og forklarte at profeten Moḥammad ﷺ anså seg som utilstrekkelig – på grunn av ydmykhet – for å kunne takke Gud for alle de store velsignelsene som Han hadde gitt profeten ﷺ. Å ikke kunne oppfylle denne takknemligheten, anså profeten ﷺ som *zanb*^{III}. Det «å be om tilgivelse» i dette tilfellet kan forstås som: Vær knyttet til Gud som en som spør Ham og lengter etter Ham og er bønnfallende i ydmykhet idet man erkjenner at man mangler evnen til å oppfylle Herrens rettigheter, slik at man ikke blir opptatt av egne gjerninger. Det er også sagt at *istighfār* (å be om tilgivelse) er en form for tilbedelse som vi er pålagt å utføre – ikke nødvendigvis for å be om tilgivelse for synder, men som ren tilbedelse. Det har også blitt sagt at dette er en påminnelse for det muslimske samfunnet, slik at de ikke skal føle seg trygge og slutte å be om tilgivelse. En annen tolkning er at når profeten ﷺ blir befalt å be om tilgivelse, er det å be om tilgivelse for det muslimske samfunnets synder. Etter det stiller al-

^I Aḥmad Farīd, *Al-Baḥr ar-Rā’iq fī az-Zohd wa ar-Raqā’iq* (Aleksandria: Ad-Dār as-Salafiyyah, 2007), 124.

^{II} ‘Iyād ibn Mōsá ibn ‘Iyād al-Yaḥṣobī, *Ash-Shifā bi ta’rīf ḥoqōq al-Moṣṭafá*, 2. utg. (Oman: Dār al-Fayḥā’, 1987), 2:393.

^{III} ذنب – for allmennheten er det forstått med sin leksikalske betydning: «synd», men når det gjelder profeter blir det forstått i lys av islamsk terminologi.

Qorṭobī et øyeåpnende spørsmål om at hvis profeten Moḥammad ﷺ som er syndfri blir befalt å be om tilgivelse, hva skal man tenke om vanlige folk?^I

Følgende beretninger støtter denne forståelsen. De handler om at følgesvennene så profeten ﷺ utføre tung tilbedelse; derfor spurte de om:

[...] De troendes mor 'Ā'ishah spurte: «Hvorfor gjør De dette, kjære Guds sendebud, enda Gud i sannhet har tilgitt Dem feil som [aldri] var og [aldri] vil hende?» Guds sendebud ﷺ svarte: «Skal da ikke jeg elske å være en takknemlig tjener?» [...]^{II}

... فَقَالَتْ عَائِشَةُ: لِمَ تَصْنَعُ هَذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ؟ قَالَ: «أَفَلَا أَحِبُّ أَنْ أَكُونَ عَبْدًا شَكُورًا؟» ...

[...] Folk vil komme til profeten Moḥammad ﷺ [på dommens dag] og si: «Kjære Moḥammad! De er Guds sendebud og den siste av alle profetene, og Gud har tilgitt Dem feil som [aldri] var og [aldri] vil hende, gå i forbønn for oss hos Deres Herre, ser De ikke hvilken tilstand vi er i?» [...]^{III}

... فَيَأْتُونَ مُحَمَّدًا فَيَقُولُونَ: يَا مُحَمَّدُ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ، وَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ، اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى إِلَى مَا نَحْنُ فِيهِ ...

[...] 'Omar ibn Abī Salmah sa: «Men kjære Guds sendebud, Gud har jo

... فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ

^I Moḥammad ibn Aḥmad al-Qorṭobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, red. av Aḥmad al-Bordōnī og Ibrāhīm Atfaysh, 2. utg. (Kairo: Dār al-Kotob al-Miṣriyyah, 1964), 20:233.

^{II} Moḥammad ibn Ismā'īl al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av Moḥammad Zohayr ibn Nāṣir an-Nāṣir (Beirut: Dār tauq an-Najāh, 2001), 1:20#52.

^{III} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 6:135#4837.

tilgitt Dem feil som [aldri] var og [aldri] vil hende!»
Guds sendebud ﷺ sa til ham: «Ved Gud, sannelig, jeg er den mest gudsbevisste av dere alle og den som frykter Ham mest av dere alle.»^I

اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَا وَاللَّهِ، إِنِّي لَأَتَقَاتُكُمْ لِلَّهِ، وَأَخْشَاهُمْ لَهُ».

Det vil si at dette er en ydmyk tjeners ydmyke tilstand.

Al-Qortobī gjorde det tydelig at flertallet blant de rettslærde mente at profeter også er beskyttet mot små synder. De troende er pålagt å følge dem i alt, uten noen form for begrensning. Hvis små synder kan knyttes til dem, er det ikke mulig å ha dem som et forbilde å følge. Selv om det er en uenighet om små synder, holder flertallet fast ved at det ikke er tillatt å tilskrive profetene dette, mens noen har gått i retning av å tillate dette synspunktet – men denne oppfatningen har ikke noe grunnlag.^{II}

Den svake

Mennesket er skapt svakt; derfor valgte Gud å gi det også muligheten til å be om tilgivelse og vende om i anger. Menneskets svake natur nevnes i Koranen:

«Gud ønsker å lette deres byrder, og mennesket er blitt skapt svakt.»^{III}

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

«Og når dere blir rammet av motgang i havet, blir alle de som dere tilber, borte vekk utenom Gud. Men når Han redder dere og tar dere med til land,

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَهًا إِلَّا هُوَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

^I Moslim ibn al-Ḥajjāj an-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av Moḥammad Fo'ād 'Abd al-Bāqī (Beirut: Dār iḥyā' at-Torāth al-'Arabī, uten år), 2:779#1108.

^{II} Al-Qortobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'an*, red. av al-Bordōnī og Aṭfaysh, 1:308–309.

^{III} Koranen 4:28.

begynner dere å vende
dere bort fra Ham. Og
mennesket har vist seg å
være svært
utakknemlig.»^I

«Mennesket er verre enn
alt til å krangle.»^{II}

وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

«Faktisk ønsker mennesket
å fortsette med å begå
synder.»^{III}

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

Koranversene gjør det tydelig at mennesket har svakheter som å være utakknemlig, kverulerende og begjære et syndig liv. Omvendelse og å be om Guds tilgivelse gir den troende styrken til å kunne løfte seg opp fra denne svake tilstanden.

Den indre kampen for omvendelse og standhaftighet

Sannheten om omvendelse er at en person angrer og skammer seg over syndene vedkommende har begått ved å vende om i anger og ikke snu tilbake til syndene. Den skyldfølelsen som får den troende til å tenke på å angre, blir beskrevet i Koranen:

«Og også mot de tre som fikk utsatt sin sak, helt til da jorden til tross for sin vidhet ble trang for dem og de følte at livet ble til en byrde og de ble overbevist om at det bare finnes tilflukt hos Gud mot Hans vrede. Da vendte Han Seg i nåde mot dem, for at de skulle vende om i anger.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمُ
أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ
تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

^I Koranen 17:67.

^{II} Koranen 18:54.

^{III} Koranen 75:5.

Sannelig, Gud er den
Allbenådende, den
Allnådige.»^I

For å kunne klare å vende om i anger, kreves det at man går i seg selv. Det er å tenke grundig over egne handlinger, vurdere sine feil og reflektere over hvordan man kan forbedre seg. Det innebærer selvinnsikt, anger og et ønske om å gjøre endringer:

«Sannelig, Gud forandrer intet folks tilstand før de selv foretar en forandring i sitt indre.»^{II}

Det vil si at hvis de forandrer seg fra å være onde til gode, vil Gud forandre deres dårlige tilstand til en bedre med hensyn til vårt tema.

Den troende skal streve for å holde seg unna synd, men når man handler rettskaffent, blir de tidligere syndene slettet:

«Sannelig, gode handlinger sletter onde handlinger. Dette er en formaning for dem som godtar formaningen.»^{III}

En troendes tilstand gjennom omvendelse øker når han lever rettskaffent, men når den troende begynner å støte vekk det onde med det gode, det er da den troende oppnår Guds glede.^{IV}

Målet med omvendelse

Etter at den troende tjeneren skammer seg over sin feil og har skyldfølelse, ber han om Guds tilgivelse. Koranen lærer oss at man skal erkjenne sin synd, be om tilgivelse, og så vende om i anger:

«Og at dere skal be om tilgivelse fra deres Herre,

^I Koranen 9:118.

^{II} Koranen 13:11.

^{III} Koranen 11:114.

^{IV} Koranen 13:22.

vend om etter det i anger
til Ham.»^I

«Be om tilgivelse fra deres
Herre; vend etter det om til
Ham i anger.»^{II}

اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ

«Og be om tilgivelse fra
deres Herre; vend etter det
om til Ham i anger.
Sannelig, min Herre er
allnådig, allkjærlig.»^{III}

وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ
وَدُودٌ

I Koranen har Gud vist til et forhold mellom det å vende om og
å forbedre seg:

«Men bare de som vender
om i anger etter det og
forbedrer sin væremåte.
Sannelig, Gud er
alltilgivende, allnådig.»^{IV}

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

«Men de som omvender
seg og forbedrer seg og
knytter et fast forhold til
Gud og vier sin levemåte
oppriktig til Gud, [...]»^V

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ
وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ

Vi lærer at målet ikke bare er å be om tilgivelse eller vende om
og holde seg unna det syndige, men også å forbedre seg ved å utføre
gode handlinger.

Guds navn

I koranen har Gud sagt:

^I Koranen 11:3.

^{II} Koranen 11:52.

^{III} Koranen 11:90.

^{IV} Koranen 3:89.

^V Koranen 4:146.

dyptgående.^I Betydningen blir da å vende om i anger bare for Gud og være trofast til denne angeren ved å ikke vende tilbake til synden. Det er denne omvendelsen Koranen oppfordrer de troende til.^{II}

2. Omvendelse av ærefrykt for Gud (توبة الإنابة – *Taubah al-Inābah*)

Det er å være angergiven; tjeneren henvender seg til Herren som en angerfull og ydmyk tjener. Dette er en stor form for tilbedelse, for selv profeter utførte dette til tross for at de ikke var syndere.

Da profeten David ﷺ ble satt på prøve kastet han seg ned i prostrasjon og var angergiven.^{III}

Profetenes lære er at evnen bare kommer fra Gud, den troende stoler først og fremst på Gud og vender om i anger til Ham.^{IV}

Profeten Moḥammad ﷺ ba til Gud om å få evnen til å være takknemlig, ihukomme Gud mye, frykte Gud, være Gud lydige, ydmyk mot Ham og vende om i anger til Ham.^V

Guds tjenere skal vende om i anger til Herren og overgi seg til Ham, for det vil hindre Guds straff fra å ta dem fatt.^{VI} *Inābah* vil for Guds vanlige tjenere si å vende om fra det å være likegyldig til det å huske Herren og tenke over hva Hans glede er. Det er å komme tilbake fra å være fraværende til å bli tilstedeværende.^{VII}

3. Omvendelse av ærbødighet for Gud (توبة الاستجابة – *Taubah al-Istijābah*)

Denne omvendelsen utføres av tjeneren når han vender om i anger av ærbødighet og respekt for Herrens godhet og nærhet.^{VIII} Det er fordi tjeneren blir bevisst på at Herren står ham nærmere enn alle andre.^{IX}

^I Al-Ḥosayn ibn Moḥammad ar-Rāghib al-Iṣfahānī, *Al-Mofradāt fī gharīb al-Qorʿān* (Beirut: Dār al-Qalam, 1991), 808.

^{II} Koranen 66:8.

^{III} Koranen 38:24.

^{IV} Koranen 11:88, 42:10.

^V Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnāʿōṭī, 5:6–7#3830, al-Arnāʿōṭī: autentisk beretterkjede.

^{VI} Koranen 39:54.

^{VII} Moḥammad ʿAbd ar-Raḥmān al-Mobārakfōrī, *Toḥfah al-Aḥwazī* (Beirut: Dār al-Kotob al-ʿIlmiyyah, uten år), 9:377–378#3551.

^{VIII} ʿAbd al-Karīm ibn Hawāzin al-Qoṣhayrī, *Ar-Risālah al-Qoṣhayriyyah*, red. av ʿAbd al-Ḥalīm Maḥmūd og Maḥmūd ibn ash-Sharīf (Kairo: Dār al-Maʿārif, uten år), 1:213.

^{IX} Koranen 50:16.

Denne nærheten kommer fra Herrens rettleiding og den troende tror fullt forvisset på Herren og vet at når han påkaller Herren, besvarer Herren ham.^I

Synder

Med sine kroppsdelene begår mennesker synder, men for å kunne hindre de fysiske syndene, trenger den troende å rense sitt indre. For tankene og lystene ligger og lurere hele tiden i det indre. Åndelig rust kan legge seg på den troendes hjerte gjennom synder,^{II} mens framgangen ligger i å rense sitt indre for lyster og synder.^{III}

Profeten Moḥammad ﷺ tydeliggjorde:

«Ta dere i akt! Sannelig, i kroppen er det et kjøttstykke. Hvis det er godt/friskt, er hele kroppen god/frisk, men hvis det er fordervet/sykt, er hele kroppen fordervet/syk. Ta dere i akt, det er hjertet!»^{IV}

أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْعَةً: إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ.

Al-‘Asqalānī (1372–1449) utdypet at hjertet er hovedsetet i kroppen og kan sammenlignes med en leder. Hvis lederen er god, blir også dem han leder det. Men hvis lederen er ond, påvirker det dem han leder. Dette ble sagt for at man skal vite at hjertet må bli tatt vare på, og at de troende er oppfordret til å forbedre og bevare hjertet.^V

I hjertet finnes det følelser som utvikler seg til å bli tanker, etter det vokser de til å bli handlinger som utføres av kroppens ytre deler.

Profeten Moḥammad ﷺ advarte:

«Vokt dere mot misunnelse! Sannelig, misunnelse spiser opp

إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ، فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.

^I Koranen 2:186.

^{II} Koranen 83:14.

^{III} Koranen 87:14.

^{IV} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 1:20#52.

^V Aḥmad ibn ‘Alī ibn Ḥajar al-‘Asqalānī, *Fatḥ al-Bārī sharḥ ṣaḥīḥ al-Bokhārī* (Beirut: Dār al-Ma‘rifah, 1959), 1:128.

gode handlinger, slik som
ilden brenner opp ved.»^I

De troende er også befalt å be om Guds beskyttelse mot misunnelige folk.^{II}

Arroganse er en av de verste sykdommene som hjertet kan bli angrepet av. For den arrogante anser seg som stor og utfører handlinger bare for å bli sett på av andre eller vise seg fram og elsker at folk roser og skryter av ham.^{III}

Profeten Moḥammad ﷺ fortalte at de som er arrogante og liker å vise seg fram, vil bli rammet av det:

إِنَّ أَحْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الْبِرْكَ الْأَصْعَرُ قَالُوا: وَمَا الْبِرْكُ الْأَصْعَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الرِّيَاءُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا جُزِيَ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ: اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاءُونَ فِي الدُّنْيَا فَاَنْظُرُوا هَلْ يَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً.

«Sannelig, det jeg er mest redd for at dere skal falle i, er den lille formen for flerguderi. Folk spurte: 'Hva er den lille formen for flerguderi, kjære Guds sendebud?' Guds sendebud ﷺ svarte: 'Selvkjærlighet! På oppstandelsens dag vil Gud den Allmektige og Allmajestetiske si til dem når folk vil få lønn for sine handlinger: «Gå til dem som dere viste dere fram for i jordelivet, og se deretter om dere finner deres belønning hos dem!»»^{IV}

Selvkjærlighet er den egoistiske tilstanden som gjør at et menneske setter seg selv foran andre og til og med Gud. Denne tilstanden hindrer en i å utføre gode handlinger som er til ens egen og andres nytte. Den selvkjærlige tenker alltid: «Hva får jeg ut av dette?»

Omvendelse og å be om Guds tilgivelse i Koranen

Omvendelse og å be om Guds tilgivelse har en viktig rolle i en troendes hverdag. Gud oppfordrer de troende til å vende om i anger og å be om tilgivelse i Koranen. Det viser hvor viktig denne handlingen

^I Solaymān ibn al-Ash'ath as-Sijjānī, *Sonan Abī Dāwūd*, red. av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ (Beirut: Dār ar-Risālah al-'Ālamiyyah, 2009), 7:264#4903, al-Arnā'ōṭ: akseptabel basert på andre beretninger.

^{II} Koranen 113:5.

^{III} Koranen 4:142, 107:6.

^{IV} Aḥmad ibn Moḥammad ibn Ḥanbal ash-Shaybānī, *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*, red. av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ (Beirut: Mo'assasah ar-Risālah, 2001), 39:39#23630, al-Arnā'ōṭ: akseptabel.

er. Selvransakelse og ydmykhet står sentralt i denne prosessen, da det å erkjenne sine feil er et tegn på oppriktig tro. Gjennom omvendelse styrkes båndet mellom den troende og Gud, og det åpner døren for åndelig vekst. Når en troende vender seg til Gud i oppriktig anger, viser det en vilje til forbedring og et ønske om å følge Hans vei. Guds barmhjertighet er uendelig. Han lover å tilgi dem som oppriktig ber om Hans tilgivelse med et rent hjerte.

Koranen legger stor vekt på temaet vårt. Vi ser på noen eksempler:

1. Gjennom historien om profeten Adam ﷺ lærer Gud sine tjenere å angre og å stole på Herrens nåde:

«Så lærte Adam seg noen ord fra sin Herre. Og Gud tok imot hans anger. Sannelig, Han er den Allbenådende, den Allnådige.»^I

فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِن رَّبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

2. De troende skal vende om i anger og forbedre seg:

«Men de som vender om i anger, forbedrer seg og gjør det kjent – deres omvendelse vil Jeg ta imot. Og Jeg er den Allbenådende, den Allnådige.»^{II}

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ
أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

«Og sannelig, Jeg er alltilgivende mot den som vender om i anger og antar troen og lever rettskaffent, og så holder seg til rettledningen.»^{III}

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
ثُمَّ اهْتَدَىٰ

^I Koranen 2:37.

^{II} Koranen 2:160.

^{III} Koranen 20:82.

3. Omvendelse er en handling som Herren elsker:

«Sannelig, Gud elsker dem som vender om i anger svært mye, og Han elsker dem som holder seg svært rene.»^I

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

4. Å be om tilgivelse i nattens senere stund når tjeneren er alene med Herren, er en tid de troende bør ta vare på:

«De som sier: 'Vår Herre! Sannelig, vi har antatt troen, tilgi oss våre synder, og redd oss fra helvetes pine.' De er tålmodige, sannferdige i sine handlinger og ord, og de bøyer seg i ærbødighet og lydighet, og de avser for Guds sak, og de ber Gud om tilgivelse i nattens senere stund.»^{II}

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ
وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

5. Når de troende synder, bør de huske Gud og be Ham om tilgivelse. Det er bare Herren som kan tilgi syndene; derfor skal man be Ham om tilgivelse. Etter å ha bedt om tilgivelse, gjør de troende sitt beste for å ikke fortsette på den gale stien:

«Og de er slike at hvis de begår noe umoralsk eller gjør seg selv urett, kommer de Gud i hu og ber om tilgivelse for sine synder. Og hvem tilgir syndene unntatt Gud? Og de driver ikke på videre med vilje i de syndefulle handlingene som de har

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ
الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ

^I Koranen 2:222.

^{II} Koranen 3:16–17.

utført.»^I

«Vet de da ikke at det i sannhet er Gud alene som tar imot Sine tjeneres omvendelse og tar imot almisser, og at Gud er den Allbenådende, den Allnådige?»^{II}

أَمْ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

«Og den som begår noe dårlig eller gjør sin egen sjel urett og etter det ber om Guds tilgivelse, han vil oppleve Gud som alltilgivende, allnådig.»^{III}

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا

«Den som vender om i anger etter overtredelsen og forbedrer seg, hans omvendelse vil Gud i sannhet ta imot. Sannelig, Gud er alltilgivende, allnådig.»^{IV}

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

«Og Han er Den som tar imot Sine tjeneres omvendelse og unnskylder syndene og svært godt kjenner til alt det dere gjør.»^V

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

«[...] forherlige da din

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

^I Koranen 3:135.

^{II} Koranen 9:104.

^{III} Koranen 4:110.

^{IV} Koranen 5:39.

^V Koranen 42:25.

Herre med lovprisning, og
be om tilgivelse. Sannelig,
Han er allbenådende.»^I

6. Omvendelse skal ikke utsettes. De troende oppfordres til å vende om i anger når de har syndet. Omvendelse blir tatt imot av Gud når den som vender om i anger også er troende:

«Gud har lovet å ta imot omvendelsen kun til dem som begår feil i uvitenhet og så angrer fort like etter. Gud vil ta imot disses omvendelse, og Gud er allvitende, allvis. Men omvendelsen tas ikke imot fra dem som fortsetter med syndefulle handlinger helt til en av dem står overfor døden, og da sier han: 'Nå vender jeg meg om i anger!' Og heller ikke er omvendelsen for dem som dør som vantro. Vi har forberedt en smertefull pine for dem.»^{II}

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ
بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى
إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ
وَالَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

Dette er et vers som krever en forklaring. Al-Qortobī kommenterte at de skriftlærde har en delt mening om koranverset: (1) Løftet om å ta imot omvendelsen gjelder enhver synder og (2) løftet i dette spesifikke koranverset gjelder bare de som begår synd i uvitenhet, mens løftet gjelder generelt ellers. Det er pålagt de troende å angre. En person som vender om i anger, har rett til det, selv om han driver og begår en annen form for synd. Det er opp til Gud om han vil godta angeren eller ikke. Enhver som er ulydig mot Herren, er ansett som en uvitende før vedkommende slutter å være

^I Koranen 110:3.

^{II} Koranen 4:17–18.

ulydig. Følgesvennene forstod det slik at all ulydighet til Gud blir begått ved uvitenhet, enten det begås med viten og vilje eller i uvitenhet. Å vende om i anger fort betyr før sykdom eller døden når en. Det har også blitt tolket som å vende om i anger kort tid etter synden uten å fortsette med å synde. Det er bedre å vende om i anger fort mens man er frisk, for da har man mulighet til å utføre rettskafne handlinger. Omvendelsen i siste delen av koranverset gjelder dem som ikke tror eller har mistet alt håp og slike som fortsetter å synde uten å vende om i anger.^I

7. Å be om tilgivelse gjør at Gud ikke straffer en i jordelivet og etterlivet:

«Men det er ikke lik Gud å pine dem, mens du er blant dem. Og heller ikke vil Gud pine dem når de ber om tilgivelse.»^{II}

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ
اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

8. Å vende om i anger til Gud, er av de viktigste tilbedelsene:

«De som vender om i anger, er tilbedere, lovprisere, som faster, avholder seg fra verdslige nytelser, som bøyer seg, som gjør prostrasjon, som pålegger det rette og forbyr det urette, som vokter seg for Guds grenser, bebud disse troende gledesbudet.»^{III}

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ
الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

9. Herren kjenner til tjenernes hensikter om hvem de utfører gode handlinger for. Han tilgir tjenerne til tross for at de vender om i anger, men er svake og feiler på nytt, og så vender om i anger

^I Al-Qortobī, *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor‘ān*, red. av al-Bordōnī og Aṭṭaysh, 5:90–93.

^{II} Koranen 8:33.

^{III} Koranen 9:112.

igjen:

«Deres Herre vet best om alt det som er i deres hjerte. Hvis dere lever rettskaffent, er Han i sannhet alltilgivende mot dem som vender om i anger.»^I

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا
صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غُفُورًا

10. Framgangen ligger i å vende om i anger til Gud:

«Og vend om i anger til Gud alle sammen, dere troende, slik at dere skal oppnå framgangen.»^{II}

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

11. Når man vender om i anger, får man evnen til å utføre gode handlinger, og da sletter Gud syndene:

«Men den som vender om i anger og antar troen og lever rettskaffent, disse vil være de hvis ugjerninger vil bli byttet med fromme handlinger av Gud. Gud er alltilgivende, allnådig. Og den som vender om i anger og lever rettskaffent, har i sannhet vendt om i anger til Gud som en sann omvendelse skal være.»^{III}

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُولَئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ
غُفُورًا رَحِيمًا
وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ
مَتَابًا

12. De troende skal aldri miste håp om Guds nåde. Uansett hvor mye man har syndet, står Guds nådes port åpen:

«Si: 'Mine tjenere, som gjør urett mot seg selv, mist aldri håpet om Guds

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا
تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ

^I Koranen 17:25.

^{II} Koranen 24:31.

^{III} Koranen 25:70–71.

nåde! Sannelig, Gud tilgir alle synder. Sannelig, Han er den Alltilgivende, den Allnådige. Og vend om i anger til deres Herre, og overgi dere til Ham før pinen kommer over dere, for etter det vil dere ikke bli hjulpet.»^I

جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ
وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

13. Den omvendelsen som Gud verdsetter mest, er:

«Dere som tror, vend om i anger til Gud i en trofast omvendelse! Snart vil deres Herre slette deres synder og føre dere inn i paradishager som det renner elver under, på den dagen da Gud ikke vil gjøre profeten og de som trodde sammen med ham forlegne, deres lys vil stråle foran dem og til høyre for dem, de vil si: 'Vår Herre, fullfør for oss vårt lys, og tilgi oss. Sannelig, Du evner alle ting.'»^{II}

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً تَصَوحًا
عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمُ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ
لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ
يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
آتِنَا نُورًا وَإِنَّا لَنَكْفُرُ بِشَيْءٍ قَدِيرٍ

14. Uten Herrens tilgivelse og nåde er man fortapt:

«Begge sa: 'Vår Herre! Vi har vært urettferdige mot oss selv, og hvis ikke Du tilgir oss og viser oss nåde, vil vi i sannhet være av de

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا
وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

^I Koranen 39:53–54.

^{II} Koranen 66:8.

fortapte.»^I

Oppsummering

Taubah er å vende om i anger til Gud. Det innebærer å vende bort fra ulydighet mot Gud, erkjenne sine feil, ønske dem ugjort og bestemme seg for å ikke gjenta dem. Profeten Moḥammad ﷺ definerte *taubah* som *nadam*, som betyr å angre og føle sorg over det man har gjort. *Nadam* leder til *taubah*, et uttrykk for moralsk refleksjon og vilje til forbedring.^{II}

Istighfār er å be om Guds tilgivelse. *Istighfār* er en skuddbønn om tilgivelse, mens *taubah* er en dypere prosess der man vender bort fra synden med både hjertet og handlingene.^{III}

Profeten Moḥammad ﷺ ba ofte om tilgivelse av Gud for både å vise sin ydmykhet overfor Ham og å lære sitt muslimske samfunn om viktigheten av denne handlingen. Dette gjorde profeten ﷺ til tross for å være syndfri; derfor bør de troende be Gud om tilgivelse så ofte de kan for å komme nærmere Herren.^{IV}

Koranen nevner flere ganger menneskets svakheter, som utakknemlighet, kverulering og begjær etter et syndig liv. Til tross for disse svakhetene gir omvendelse og søken etter Guds tilgivelse troende styrken til å heve seg fra denne svake tilstanden og forbedre sitt forhold til Gud.^V

Omvendelse krever at en person angre på sine synder, skammer seg over dem og ikke vender tilbake til dem. For å omvende seg kreves selvinnsikt, anger og et ønske om endring. Gud forandrer folks tilstand når de selv endrer seg. Gode handlinger sletter onde handlinger, og ved å leve rettskaffent og unngå det onde, oppnår den troende Guds glede.

Koranen lærer oss at målet med omvendelse ikke bare er å be om tilgivelse, men også å forbedre seg ved å utføre gode handlinger. Gud viser at ekte omvendelse innebærer både anger og en forpliktelse til å forbedre sin væremåte og knytte et oppriktig forhold til Ham.

^I Koranen 7:23.

^{II} Ibn Fāris ar-Rāzī, *Mo'jam maqāyīs al-Loghah*, 1:357; Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ōt, 5:322#4252, al-Arnā'ōt; autentisk.

^{III} Farīd, *Al-Baḥr ar-Rā'iq fī az-Zohd wa ar-Raqā'iq*, 124.

^{IV} Al-Qortobī, *Al-Jāmi' li aḥkām al-Qor'ān*, red. av al-Bordōnī og Aṭfaysh, 20:233.

^V Koranen 4:28, 17:67, 18:54, 75:5.

Gud er alltid villig til å tilgi de som angrer på sine synder og lover å følge Hans bud. Gud tilgir tjenere som synder gjentatte ganger, så lenge de angrer og ber om tilgivelse.^I

Omvendelse har noen former:^{II}

1. Trofast omvendelse: Dette er en oppriktig og fullstendig omvendelse, der man angrer på en ærlig og fast måte, uten å vende tilbake til synden.
2. Omvendelse av ærefrykt for Gud: Dette innebærer å vende seg til Gud med anger og ydmykhet, et uttrykk for dyp tilbedelse. Selv profetene gjorde dette som et tegn på hengivenhet.
3. Omvendelse av ærbødighet for Gud: Denne omvendelsen skjer når man vender om av respekt og ærbødighet for Guds godhet, og erkjenner Hans nærhet og rettledning.

Alle disse formene for omvendelse handler om å vende tilbake til Gud med en oppriktig og bevisst holdning.

For å unngå fysiske synder, skal man rense sitt indre. Åndelig rust kan legge seg på hjertet som følge av synder, mens å rense hjertet fra slike lyster og synder er nøkkelen til framgang. Kroppen er avhengig av hjertet. Hvis hjertet er rent, vil hele kroppen være ren. Hjertet styrer våre følelser og handlinger, derfor må det beskyttes.^{III}

Vi lærte følgende av koranversene:

- De troende skal be Gud om tilgivelse slik som Han og profeten Moḥammad ﷺ har lært oss, for gjennom den måten godtar Gud omvendelsen.^{IV}
- Målet med å vende om i anger, er å forbedre seg og leve rettskaffent.^V
- Gud elsker at Hans tjenere er ydmyke nok til å vende om i anger og be om tilgivelse.^{VI}

^I Aṭ-Ṭabarī, *Jāmi' al-Bayān fī ta'wīl āy al-Qor'ān*, red. av Shākir, 1:547; An-Nawawī, *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*, 17:75.

^{II} Ar-Rāghib al-Iṣfahānī, *Al-Mufradāt fī gharīb al-Qor'ān*, 808; Al-Mobārakfūrī, *Toḥfah al-Aḥwazī*, 9:377–378#3551; Al-Qoṣhayrī, *Ar-Risālah al-Qoṣhayriyyah*, red. av Maḥmūd og ash-Sharīf, 1:213.

^{III} Al-'Asqalānī, *Faṭḥ al-Bārī sharḥ ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, 1:128.

^{IV} Koranen 2:37.

^V Koranen 2:160, 20:82.

^{VI} Koranen 2:222.

Innledning

- Nattens senere stund er spesiell, de troende bør utnytte muligheten til å våke og be om tilgivelse i den.^I
- Det er bare Gud som tilgir syndene og godtar omvendelsen til en tjener.^{II}
- Hvis noen gjør noe feil eller begår en synd, er det Gud vedkommende skal henvende seg til.^{III}
- Å huske Gud og lovprise Ham når man ber om tilgivelse, er de rettskafnes måte.^{IV}
- Man bør ikke utsette det å vende om i anger eller be om tilgivelse for å fortsette på den syndige stien, det er bedre å vende om i anger og be om tilgivelse så snart man kan.^V
- Guds tilgivelse beskytter en mot straff i jordelivet og etterlivet.^{VI}
- Å vende om i anger til Gud, er av de viktigste tilbedelsene.^{VII}
- Framgangen ligger i å være ydmyk overfor Gud.^{VIII}
- Gode handlinger sletter synder, og ved omvendelse får man evnen til å utføre gode handlinger.^{IX}
- Troen krever at de troende alltid stoler på Herrens nåde og tilgivelse – det spiller ingen rolle hvor mye man har syndet.^X
- Trofast omvendelse er den mest verdsatte omvendelsen i Guds øyne.^{XI}
- Tjenerne har evig behov for Herrens tilgivelse og nåde.^{XII}

Anger og skyldfølelse over det man har klart å begå, leder den troende til å be om Guds tilgivelse. Omvendelse er å erkjenne sine synder og be Herren om tilgivelse ved å stole på Herrens nåde. Den

^I Koranen 3:16–17.

^{II} Koranen 3:135.

^{III} Koranen 9:104.

^{IV} Koranen 110:3.

^V Koranen 4:17–18.

^{VI} Koranen 8:33.

^{VII} Koranen 9:112.

^{VIII} Koranen 24:31.

^{IX} Koranen 25:70–71.

^X Koranen 39:53–54.

^{XI} Koranen 66:8.

^{XII} Koranen 66:8.

troende skal vende om i anger til Gud ved å vende seg åndelig og fysisk bort fra det Gud hater, og rette seg mot det Han elsker.

Fjellhamar, 14.04.2026

Abo Mahi Yasir Hussain

Gud tilgir Sine tjenere så lenge de vender om i anger og ber om tilgivelse

Beretning 1

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِيمَا يَحْكِي عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ، قَالَ: «أَذْنَبَ عَبْدٌ ذَنْبًا، فَقَالَ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَذْنَبَ عَبْدِي ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَعْفُرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ، ثُمَّ عَادَ فَأَذْنَبَ، فَقَالَ: أَيُّ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: عَبْدِي أَذْنَبَ ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَعْفُرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ، ثُمَّ عَادَ فَأَذْنَبَ فَقَالَ: أَيُّ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَذْنَبَ عَبْدِي ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَعْفُرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ؛ اْعْمَلْ مَا شِئْتَ فَقَدْ عَفَرْتُ لَكَ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه, etter profeten صلى الله عليه وسلم som gjenga etter sin Herre den Allmektige og Allmajestetiske: «Det var en person som syndet. Han sa: 'Gud, tilgi meg min synd!' Herren den Allvelsignede og Allopphøyde svarte: 'Min tjener har syndet, men han har blitt klar over at han har en Herre som tilgir synd og krever regnskap for synden.' [Han ble tilgitt.] Etter det syndet den personen igjen, og sa: 'Herre, tilgi meg min synd!' Herren den Allvelsignede og Allopphøyde sa: 'Min tjener har syndet, men han har blitt klar over at han har en Herre som tilgir synd og krever regnskap for synden.' [Han ble tilgitt.] Personen vendte tilbake til sitt, og syndet på nytt. Atter en gang sa han: 'Herre, tilgi meg min synd!' Herren den Allvelsignede og Allopphøyde sa: 'Min tjener har syndet, men han har blitt klar over at han har en Herre som tilgir synd og krever regnskap for synden. Gjør hva du vil, Jeg har tilgitt deg!'¹

Beretning 2

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ إِبْلِيسَ قَالَ لِرَبِّهِ: بَعِزَّتِكَ وَجَلَالِكَ لَا أَبْرَحُ أُعْوِي بَنِي آدَمَ مَا دَامَتِ الْأَرْوَاحُ فِيهِمْ، فَقَالَ لَهُ اللَّهُ: فَبِعِزَّتِي وَجَلَالِي لَا أَبْرَحُ أَعْفُرُ لَهُمْ مَا اسْتَعْفَرُونِي».

Det berettes etter vår mester Abō Sa'īd al-Khodrī رضي الله عنه: «Jeg hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: 'Sannelig, Satan sa til sin Herre: «Ved Din allmakt og majestet, jeg kommer til å forville Adams barn så lenge sjelen

¹ An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2112#2758.

befinner seg i dem!» Gud svarte ham: «Ved Min allmakt og majestet, Jeg kommer til å tilgi dem så lenge de ber Meg om tilgivelse!»^I

Profeten Moḥammads ﷺ vane

Beretning 3

قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «وَاللَّهِ إِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً».

Vår mester Abō Horayrah ﷺ berettet: «Jeg hørte Guds sendebud ﷺ si: 'Ved Gud, sannelig, jeg ber Gud om tilgivelse og vender om i anger til Ham mer enn sytti ganger i løpet av dagen.'^{II}

Beretning 4

... يُحَدِّثُ ابْنُ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُتُوبُوا إِلَى اللَّهِ، فَإِنِّي أَتُوبُ، فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةً».

Det berettes etter vår mester Ibn 'Omar ﷺ: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Dere mennesker, vend om i anger til Gud! Sannelig, jeg vender om i anger til Gud hundre ganger om dagen.'^{III}

Beretning 5

... أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَهَجَّدَ مِنَ اللَّيْلِ، قَالَ: «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَأَعْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

Det berettes etter vår mester Ibn 'Abbās ﷺ: «Når profeten ﷺ stod opp for å forrette nattebønnen (تهجد – tahajjod), pleide profeten ﷺ å framsi: 'Gud, for Deg er all lovprisning. Du er himlenes og jordens lys

^I Ash-Shaybānī, *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*, red. av al-Arnā'ōt, 17:344#11244, al-Arnā'ōt: akseptabel beretning.

^{II} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 8:67#6307.

^{III} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2075#2702.

[lyser dem opp]. All lovprisning er for Deg. Du opprettholder himlene og jorden. All lovprisning er for Deg. Du er Herren over himlene og jorden og alt som er i dem. Du er sannheten, Ditt løfte er sannhet, Ditt ord er sannhet, møtet med Deg er sannhet, paradiset er sannhet, ilden er sannhet, profetene er sannhet og timen er sannhet. Gud, jeg overgir meg til Deg, jeg tror på Deg, jeg stoler på Deg, til Deg vender jeg om i anger, ved Din hjelp kjemper jeg, jeg bringer min sak til Deg for å dømme, tilgi meg alle mine tidligere og kommende og alle mine skjulte og åpenlyse synder. Du er min Gud, det er ikke noen annen gud enn Deg!»^I

Gud tilgir til enhver tid

Beretning 6

عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَسْطُرُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيُثَوِّبَ مُسِيءَ النَّهَارِ، وَيَسْطُرُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيُثَوِّبَ مُسِيءَ اللَّيْلِ، حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا».

Det berettes etter vår mester Abō Mōsá al-Ash‘arī (رضي الله عنه), etter profeten (صلى الله عليه وسلم): «Sannelig, Gud den Allmechtige og Allmajestetiske strekker ut Sin hånd om natten for at den som har syndet om dagen skal vende om i anger, og Han strekker ut Sin hånd om dagen for at den som har syndet om natten skal vende om i anger – helt til solen står opp i vest [dommens dag kommer].»^{II}

Beretning 7

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِيمَا رَوَى عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: «يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي، وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا، فَلَا تَظَالَمُوا، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ، فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِيكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَائِعٌ، إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ، فَاسْتَطْعَمُونِي أَطْعَمْكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ، إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ، فَاسْتَكْسُونِي أَكْسِكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا، فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا صِرِّي فَتَضُرُّونِي وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي، فَتَنْفَعُونِي، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَجْتُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَتْنَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَجْتُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّكُمْ

^I Al-Bokhārī. *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 9:144#7499.

^{II} An-Nīsābūrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av ‘Abd al-Bāqī, 4:2113#2759.

كَانُوا عَلَىٰ أَفْجَرِ قَلْبٍ رَجُلٍ وَاحِدٍ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ
 وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتْكُمْ قَامُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ مَسْأَلَتَهُ، مَا نَقَصَ
 ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمَخِيطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ، يَا عِبَادِي إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أَحْصَيْهَا
 لَكُمْ، ثُمَّ أَوْفَيْتُكُمْ إِيَّاهَا، فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا، فَلْيَحْمِدِ اللَّهَ وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ».

Det berettes etter vår mester Abō Zarr al-Ghifārī رضي الله عنه, etter profeten ﷺ om det profeten ﷺ berettet etter Gud den Allvelsignede og Allopphøyde: «Mine tjenere! Sannelig, Jeg gjorde forbudt for Meg selv å være urettferdig, Jeg gjorde også det forbudt for dere å være urettferdige mot hverandre, vær derfor ikke urettferdige mot hverandre. Mine tjenere, dere er alle villfarne, men ikke den Jeg rettleder, be derfor Meg om rettleiding, og Jeg skal rettlede dere. Mine tjenere, dere er alle sultne, men ikke den som Jeg gir mat, be derfor Meg om mat, og Jeg skal gi dere mat. Mine tjenere, dere er alle nakne, men ikke den som Jeg gir klær, be derfor Meg om klær, og Jeg skal gi dere klær. Mine tjenere! Sannelig, dere synder om natten og dagen, og Jeg tilgir alle synder, be derfor Meg om tilgivelse, og Jeg skal tilgi dere. Mine tjenere! Sannelig, dere vil aldri makte å skade Meg slik at dere kan skade Meg, og aldri vil dere makte å gagne Meg slik at dere kan gagne Meg. Mine tjenere, hvis deres tidligere og senere generasjoner og alle folk og jinner skulle bli like gudsbevisste som den mest gudsbevisste personens hjerte blant dere, ville ikke det øke noe som helst i Mitt herredømme. Mine tjenere, hvis deres tidligere og senere generasjoner og alle folk og jinner skulle bli like syndige som den mest syndige personens hjerte blant dere, ville ikke det redusere noe som helst i Mitt herredømme. Mine tjenere, hvis deres tidligere og senere generasjoner og alle folk og jinner skulle stille seg på en åpen slette og be Meg om noe, og Jeg hadde gitt enhver person det han hadde bedt om, ville ikke det ha redusert det Jeg har, mer enn det en nål reduserer havet når den stikkes inn og tas ut av det. Mine tjenere, det er bare deres handlinger som Jeg får ført opp for dere, så gir Jeg dere fullt ut for dem. Den som opplever [får evnen til] det gode, bør lovprise Gud. Den som opplever noe annet enn det, skal ikke legge skylden på noen andre enn seg selv.»¹

¹ An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av ‘Abd al-Bāqī, 4:1994#2577.

Beretning 8

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يُنزَلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ يَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي، فَأَسْتَجِيبَ لَهُ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ، مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Hver natt stiger vår Herre den Allvelsignede og Allopphøyde ned¹ til jordens himmel helt til det er igjen en tredjedel av nattens siste del, og Herren sier: 'Er det noen som påkaller Meg, så Jeg kan bønnhøre ham? Er det noen som spør Meg, så Jeg kan gi ham? Er det noen som ber Meg om tilgivelse, så Jeg kan tilgi ham?'»^{II}

^I Denne beretningen er av beretningene om Guds egenskaper. Blant de skriftlærde finnes det to kjente standpunkter:

(1) Flertallet blant de tidligere generasjonene, og også noen teologer mener at man tror på disse tekstene som sanne slik det er passelig for Gud, men vi forstår det ikke slik som vi tilsynelatende oppfatter dem, og det er ikke meningen heller. Man unngår å tolke beretningene og heller fastholder ved at Gud er hevet over skapningenes egenskaper som å flytte på seg fra et sted til et annet, bevegelse og alle andre kjennetegn ved alt det skapte.

(2) Flertallet blant teologene og også noen av de tidligere generasjonene – blant dem imamene Mālik (711–795) og al-Auzā'ī (707–774) – mener at disse tekstene kan tolkes på en måte som passer tekstens mening, avhengig av sammenhengen. Ifølge denne tilnærmingen har de tolket denne beretningen på to måter: (a) Mālik ibn Anas og andre tolker det som at det betyr at Guds barmhjertighet og befaling og Hans engler som stiger ned – slik man sier at «herskeren gjorde slik og slik» når det egentlig blir utført av hans underordnede etter hans befaling. (b) Den andre tolkningen er metaforisk, og det betyr å vende Seg mot de som påkaller Ham med svar og nåde. An-Nawawī, *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*, 6:36–37.

Uansett hvilket standpunkt man velger å følge, er det viktig å forstå at Gud ikke er som skapningene og heller ikke er Hans handlinger og egenskaper det.

^{II} Al-Bokhārī. *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 2:53#1145.

Tilgivelsens port står alltid åpen

Beretning 9

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ تَابَ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا؛ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Den som vender om i anger før solen står opp i vest [dommens dag kommer], vil Gud ta imot hans omvendelse [tilgi ham].'»¹

Beretning 10

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كَانَ فَيَمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ قَتَلَ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ نَفْسًا، فَسَأَلَ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ فُدْلًا عَلَى رَاهِبٍ، فَأَتَاهُ فَقَالَ: إِنَّهُ قَتَلَ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ نَفْسًا، فَهَلْ لَهُ مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَقَالَ: لَا، فَقَتَلَهُ، فَكَمَّلَ بِهِ مِائَةً، ثُمَّ سَأَلَ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ فُدْلًا عَلَى رَجُلٍ عَالِمٍ، فَقَالَ: إِنَّهُ قَتَلَ مِائَةَ نَفْسٍ، فَهَلْ لَهُ مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، وَمَنْ يُحُولُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ التَّوْبَةِ؟ انْطَلِقْ إِلَى أَرْضِ كَذَا وَكَذَا، فَإِنَّ هُنَا أَنْاسًا يَعْبُدُونَ اللَّهَ فَاعْبُدِ اللَّهَ مَعَهُمْ، وَلَا تَرْجِعْ إِلَى أَرْضِكَ، فَإِنَّهَا أَرْضُ سَوْءٍ، فَانْطَلِقْ حَتَّى إِذَا نَصَفَ الطَّرِيقَ أَتَاهُ الْمَوْتُ، فَاحْتَضَمَتْ فِيهِ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ وَمَلَائِكَةُ الْعَذَابِ، فَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ: جَاءَ تَائِبًا مُثْمِلًا بِقَلْبِهِ إِلَى اللَّهِ، وَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الْعَذَابِ: إِنَّهُ لَمْ يَعْمَلْ خَيْرًا قَطُّ، فَأَتَاهُمْ مَلَكٌ فِي صُورَةِ آدَمِيِّ، فَجَعَلُوهُ بَيْنَهُمْ، فَقَالَ: قَيْسُوا مَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ، فَإِلَى أَيِّهِمَا كَانَ آدَنِي فَهُوَ لَهُ، فَقَاسُوهُ فَوَجَدُوهُ آدَنِي إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي أَرَادَ، فَغَبَضَتْهُ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ».

Det berettes etter vår mester Abō Sa'īd al-Khodrī رضي الله عنه at Guds profet ﷺ sa: «Blant de som var før dere, var det en mann som drepte nittini personer. Han spurte om den mest skriftlærde i landet. Han ble henvist til en munk, han gikk til ham og fortalte at han hadde drept nittini personer, og spurte om det var mulig for ham å vende om i anger nå? Munken svarte: 'Nei!' Mannen drepte også munken – slik fullførte han hundre drap. Etter det spurte han om den mest skriftlærde i landet. Han ble henvist til en skriftlærd. Han fortalte ham at han hadde drept hundre personer, og spurte om det var mulig for ham å vende om i anger nå? Den skriftlærde svarte: 'Ja! Hva kan stå som et hinder mellom deg og det å vende om i anger?! Gå til det landet. Sannelig,

¹ An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2076#2703.

det er folk der som tilber Gud. Tilbe Gud med dem! Gå ikke tilbake til ditt land, for det er et ondt land.' Mannen satte av gårde, men når han hadde kommet halvveis, innhentet døden ham. Nådens engler og pinens engler begynte å krangle om ham. Nådens engler sa: 'Han kom angrende med hjertet vendt mot Gud.' Pinens engler sa: 'Han har aldri gjort noe godt!' Det kom en engel til dem i skikkelse av en mann for å avgjøre mellom dem. Han sa: 'Mål avstanden mellom begge landene, det landet det er minst avstand til, han tilhører det landet.' De målte avstanden og så at han var nærmere det landet han bestemte seg for å reise til. Nådens engler tok ham med seg.»^I

Beretning 11

عَنْ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يُقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُعْرِغْ».

Det berettes etter vår mester Ibn 'Omar رضي الله عنه, etter profeten ﷺ: «Sannelig, Gud tar imot omvendelsen til en tjener helt til han ikke begynner å ralle^{II}.»^{III}

Mennesket elsker rikdom, og Gud elsker å tilgi

Beretning 12

عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَوْ أَنَّ لِابْنِ آدَمَ وَاوِدِيًّا مِنْ ذَهَبٍ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَاوِدِيًّا، وَلَنْ يَمْلَأَ فَاهُ إِلَّا التُّرَابَ، وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ».

Det gjengis etter Ibn Shihāb: «Anas ibn Mālik opplyste meg om at Guds sendebud ﷺ sa: 'Hvis Adams sønn hadde en dal av gull, ville han ønsket å ha to daler. Bare [gravens] jord kan fylle hans munn. Gud tar imot omvendelsen til den som vender om i anger til Ham.'»^{IV}

^I An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2118#2766; Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 4:174#3470.

^{II} Gi en gurglende lyd under pusting. Det betyr at sjelen når strupen og dødsøyeblikket inntreffer. For da ser man englene komme for å ta sjelen, og etterlivet begynner; derfor tar fristen for å vende om i anger slutt.

^{III} Moḥammad ibn 'Isā at-Tirmiḏī, *Sonan at-Tirmiḏī*, red. av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ (Beirut: Dār ar-Risālah al-'Ālamiyyah, 2009), 6:140#3847.

^{IV} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 8:93#6439; An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 2:725#1048.

Guds store kjærlighet til omvendelse

Beretning 13

حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ ... قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَلَّهِ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ حِينَ يَتُوبُ إِلَيْهِ، مِنْ أَحَدِكُمْ كَانَ عَلَى رَاحِلَتِهِ بِأَرْضِ فَلَاةٍ، فَأَنْفَلَتْ مِنْهُ وَعَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ، فَأَيْسَ مِنْهَا، فَأَتَى شَجْرَةً، فَاضْطَجَعَ فِي ظِلِّهَا، قَدْ أَيْسَ مِنْ رَاحِلَتِهِ، فَبَيْنَا هُوَ كَذَلِكَ إِذَا هُوَ بِهَا، فَاتَمَّتْ عِنْدَهُ، فَأَخَذَ بِخَطَامِهَا، ثُمَّ قَالَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ: اللَّهُمَّ أَنْتَ عَبْدِي وَأَنَا رَبُّكَ، أَخْطَأَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ».

Det berettes etter vår mester Anas رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Gud gleder seg mer over Sin tjener når han vender om i anger enn det at en av dere rir på sitt ridedyr i en ørken uten vann, men så løper ridedyret fra ham og det bærer hans mat og drikke. Han mister alt håp om ridedyret og går til et tre og legger seg i dets skygge. Han hadde mistet alt håp om sitt ridedyr, men idet han er i disse tankene, står den plutselig foran ham. Han tar tak i ridedyrets tøyler og sier etter det av voldsom glede: «Gud, Du er min tjener, og jeg er Din herre!» Han sier det som er feil av voldsom glede.»¹

Beretning 14

عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَيْفَ تَقُولُونَ بِفَرَحِ رَجُلٍ أَنْفَلَتْ مِنْهُ رَاحِلَتُهُ، تَجُرُّ زِمَامَهَا بِأَرْضِ فَعْرِ لَيْسَ بِهَا طَعَامٌ وَلَا شَرَابٌ، وَعَلَيْهَا لَهُ طَعَامٌ وَشَرَابٌ، فَطَلَبَهَا حَتَّى شَقَّ عَلَيْهِ، ثُمَّ مَرَّتْ بِجِذْلِ شَجْرَةٍ فَتَعَلَّقَ زِمَامَهَا، فَوَجَدَهَا مُتَعَلِّقَةً بِهِ؟» قُلْنَا: شَدِيدًا، يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَمَا وَاللَّهِ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ، مِنَ الرَّجُلِ يَرَاهُ حَتَّى يَرَاهُ».

Det berettes etter vår mester al-Barā' ibn 'Āzib رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Hva mener dere om gleden til en mann som mister sin kamelhoppe lesset med sin mat og drikke? Den løper av sted med tøylenes slepende etter seg i en ødemark der det ikke er noe mat eller drikke. Han leter etter den helt til han blir fullstendig utslitt. Men så går kamelhoppen forbi en trestamme og dens tøyler setter seg fast i den, og mannen finner den sittende fast i trestammen.' Vi sa: 'Kjære Guds sendebud, en sterk glede!' Guds sendebud ﷺ sa: 'Ved Gud, Gud

¹ An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2104#2747.

gleder Seg mer ved Sin tjeners omvendelse enn det den mannen gleder seg over sin kamelhoppe.'^I

Beretning 15

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ لَمْ تُذْنِبُوا لَذَهَبَ اللَّهُ بِكُمْ، وَلَجَاءَ بِقَوْمٍ يُذْنِبُونَ، فَيَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ فَيَغْفِرُ لَهُمْ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Ved Ham som har min sjel i Sin hånd, hadde ikke dere begått synder, ville Gud ha fjernet dere og brakt fram et folk som syndet og ba Gud om tilgivelse, og Han ville tilgi dem.'^{II}

De som vender om i anger, er de beste

Beretning 16

عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ بَنِي آدَمَ حَطَّاءٌ، وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ».

Det berettes etter vår mester Anas رضي الله عنه: «Gud sendebud ﷺ sa: 'Enhver sønn av Adam synder, men de beste av dem som synder, er de som vender om i anger svært mye.'^{III}

Å huske Gud fører til Hans tilgivelse

Beretning 17

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطَّرِيقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ، فَإِذَا وَجَدُوا قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا: هَلُمُّوا إِلَى حَاجَتِكُمْ». قَالَ: «فَيَحْفُوهُمْ بِأَجْنِحَتِهِمْ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا». قَالَ: «فَيَسْأَلُهُمْ رَبُّهُمْ، وَهُوَ أَعْلَمُ مِنْهُمْ، مَا يَفْعَلُ عِبَادِي؟ قَالُوا: يَقُولُونَ: يُسَبِّحُونَكَ وَيُكَبِّرُونَكَ وَيُحْمَدُونَكَ وَيُجَدِّدُونَكَ». قَالَ: «فَيَقُولُ: هَلْ رَأَوْنِي؟» قَالَ: «فَيَقُولُونَ: لَا وَاللَّهِ مَا رَأَوْنَا». قَالَ: «فَيَقُولُ: وَكَيْفَ لَوْ رَأَوْنِي؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: لَوْ رَأَوْنَا كَانُوا أَشَدَّ لَكَ عِبَادَةً، وَأَشَدَّ لَكَ تَمَجِيدًا وَتَحْمِيدًا، وَأَكْثَرَ لَكَ تَسْبِيحًا». قَالَ: «يَقُولُ: فَمَا يَسْأَلُونِي؟» قَالَ: «يَسْأَلُونَكَ الْجَنَّةَ». قَالَ: «يَقُولُ: وَهَلْ رَأَوْهَا؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ»

^I An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2104#2746.

^{II} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2106#2749.

^{III} At-Tirmizī, *Sonan at-Tirmizī*, red. av al-Arnā'ōt, 4:178#2667; Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ōt, 5:321#4251, al-Arnā'ōt: akseptabel.

مَا رَأَوْهَا». قَالَ: «يَقُولُ: فَكَيْفَ لَوْ أَنَّهُمْ رَأَوْهَا؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: لَوْ أَنَّهُمْ رَأَوْهَا كَانُوا أَشَدَّ عَلَيْهَا حِرْصًا، وَأَشَدَّ لَهَا طَلَبًا، وَأَعْظَمَ فِيهَا رَغْبَةً»، قَالَ: «فَمِمَّ يَتَعَوَّدُونَ؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: مِنَ النَّارِ». قَالَ: «يَقُولُ: وَهَلْ رَأَوْهَا؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ مَا رَأَوْهَا». قَالَ: «يَقُولُ: فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا؟» قَالَ: «يَقُولُونَ: لَوْ رَأَوْهَا كَانُوا أَشَدَّ مِنْهَا فِرَارًا، وَأَشَدَّ لَهَا خَافَةً». قَالَ: «فَيَقُولُ: فَأُشْهِدُكُمْ أَنِّي قَدْ عَفَرْتُ لَهُمْ». قَالَ: «يَقُولُ مَلَكٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ: فِيهِمْ فُلَانٌ لَيْسَ مِنْهُمْ، إِنَّمَا جَاءَ لِحَاجَةٍ. قَالَ: هُمْ الْجُلَسَاءُ لَا يَشْفَى بِهِمْ جَلِيسُهُمْ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Det finnes noen engler av Gud som vandrer rundt på veiene og leter etter dem som kommer Gud i hu. Når de finner slike folk som kommer Gud i hu, roper de til andre engler: «Kom hit for det dere ser etter!» Så skygger de over det folket med sine vinger til jordens himmel. Deres Herre spør dem, selv om Han vet bedre enn dem: «Hva sier Mine tjenere?» Englene svarer: «De nevner Deg ved å lovsynge Din hellighet, Din storhet, Din lovpris og Din praktfullhet.» Gud vil si: «Har de sett Meg?» Englene vil svare: «Ved Gud, nei! De har ikke sett Deg!» Gud vil si: «Hvis de hadde sett Meg, hvordan ville det ha vært da?» Englene vil svare: «Hvis de hadde sett Deg, ville de nok ha tilbedt Deg mer hengivent og priset Din praktfullhet mer inderlig og lovpriset Deg mer dypfølt og forherliget Deg mer rikelig!» Gud vil si: «Hva er det de ber om fra Meg?» Englene vil svare: «De ber om paradiset fra Deg!» Gud vil si: «Har de sett paradiset?» Englene vil svare: «Ved Gud, nei! Herre, de har ikke sett det!» Gud vil si: «Hvis de hadde sett paradiset, hvordan ville det ha vært da?» Englene vil svare: «Hvis de hadde sett det, ville de nok ha ønsket det sterkere og bedt om det inderligere og lengtet etter det mer lidenskapelig!» Gud vil si: «Hva er det de ber om vern mot?» Englene vil svare: «Mot ilden!» Gud vil si: «Har de sett den?» Englene vil svare: «Ved Gud, nei! Herre, de har ikke sett den!» Gud vil si: «Hvis de hadde sett den, hvordan ville det ha vært da?» Englene vil si: «Hvis de hadde sett den, ville de nok ha flyktet fra den mye og fryktet den mye!» Gud vil si: «Vær nå dere vitner på at Jeg i sannhet har tilgitt dem!» Noen engler blant englene vil si: «En av dem var slik at han kom kun for sitt

behov.^I» Gud vil si: «De er slike ledsagere at selv den som bare sitter med dem, blir ikke berøvet [det gode]!»^{II}

Å be Gud om tilgivelse fører til seier

Beretning 18

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْثِرُ مِنْ قَوْلِ «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ». قَالَتْ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْكَ تُكْثِرُ مِنْ قَوْلِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. فَقَالَ «خَيْرٌ لِي رَبِّي أَيْ سَأَرَى عَلَامَةً فِي أُمَّتِي فَإِذَا رَأَيْتُهَا أَكْثَرْتُ مِنْ قَوْلِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. فَقَدْ رَأَيْتُهَا (إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ) فَتَنَحَّ مَكَّةَ (وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا)».

Det berettes etter de troendes mor 'Ā'ishah رضي الله عنها: «Guds sendebud ﷺ pleide å framsi følgende ord ofte: 'Hellig er Gud, og med Hans lovprisning ber jeg Gud om tilgivelse og vender om i anger til Ham.'» Hun sa: «Jeg spurte: 'Kjære Guds sendebud, jeg ser Dem framsi ordene «Hellig er Gud, og med Hans lovprisning ber jeg Gud om tilgivelse og vender om i anger til Ham» ofte.' Guds sendebud ﷺ sa: 'Min Herre opplyste meg om at jeg snart kommer til å se et tegn i mitt muslimske samfunn, og når jeg ser det, skal jeg ofte framsi ordene: «Hellig er Gud, og med Hans lovprisning ber jeg Gud om tilgivelse og vender om i anger til Ham». Jeg så det tegnet gjennom «Når Guds hjelp og seier kommer» – erobringen av Mekka – «og du ser at folk trår inn i Guds religion flokkevis, forherlige da din Herre med lovprisning, og be om tilgivelse. Sannelig, Han er allbenådende.»^{III}»^{IV}

Å be om tilgivelse for sine foreldre

Beretning 19

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَيَرْفَعُ الدَّرَجَةَ لِلْعَبْدِ الصَّالِحِ فِي الْجَنَّةِ، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، أُنِّي لِي هَذِهِ؟ فَيَقُولُ: بِاسْتِغْفَارِ وَلَدِكَ لَكَ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Sannelig, Gud den Allmektige og Allmajestetiske vil heve graden til

^I Å komme til denne samlingen var ikke hans hensikt.

^{II} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 8:86#6408.

^{III} Koranen 110:1–3.

^{IV} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2104#274.

en rettskaffen tjener i paradiset. Tjeneren vil spørre: «Min Herre, hvor har jeg mottatt dette fra?» Herren vil svare: «Det kommer ved at din sønn ba om tilgivelse for deg.»^I

Omvendelse og hjertets tilstand

Beretning 20

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَحْطَأَ حَاطَةً نُكِبَتْ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءٌ، فَإِذَا هُوَ نَزَعَ وَاسْتَعْفَرَ وَتَابَ سُقِلَ قَلْبُهُ، وَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبُهُ، وَهُوَ الرَّأْسُ الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ: (كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه, etter Guds sendebud صلى الله عليه وسلم: «Sannelig, når en tjener begår en synd, setter det en svart prikk på hans hjerte. Men hvis han slutter med det og ber om tilgivelse og vender om i anger, renser det hans hjerte, og hvis han igjen gjør det, forstørrer prikken seg helt til den legger seg over hele hans hjerte. Det er den rusten som Gud nevner: 'Aldri! Nei, rusten av syndene som de pleide å bedrive, har lagt seg på deres hjerte!'^{II}»^{III}

Å sette sitt håp til Gud

Beretning 21

حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي عَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ فِيكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي عَفَرْتُ لَكَ، وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِفُرَابِ الْأَرْضِ حَطَايَا ثُمَّ لَقَيْتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتَكَ بِفُرَايِمَا مَغْفِرَةً».

Vår mester Anas ibn Mālik رضي الله عنه berettet: «Jeg hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: 'Gud den Allvelsignede og Allopphøyde sier: «Du Adams sønn! Sannelig, så lenge du påkaller Meg og setter ditt håp til Meg, tilgir Jeg deg uansett hva enn du begår, og Jeg legger ikke vekt på det [for Jeg evner alle ting]. Du Adams sønn, selv om dine synder skulle nå himmelens skyer, og du etter det ber Meg om tilgivelse, vil Jeg tilgi

^I Ash-Shaybānī, *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*, red. av al-Arnā'ōt, 15:129#9235, al-Arnā'ōt: akseptabel beretterkjede.

^{II} Koranen 83:14.

^{III} At-Tirmizī, *Sonan at-Tirmizī*, red. av al-Arnā'ōt, 5:526#3624, al-Arnā'ōt: akseptabel beretterkjede.

deg, og Jeg legger ikke vekt på det [for Jeg evner alle ting]. Du Adams sønn! Sannelig, selv om du skulle komme til Meg med synder som kunne ha fylt hele jorden, men du møter Meg i den tilstand at du ikke likestiller noe som helst med Meg, vil Jeg møte deg med tilgivelse som sletter det hele.»^I

Å be om tilgivelse for de troende som dør

Beretning 22

... أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَحْبَبَهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعَى لَهُمُ التَّجَاشِيَّ، صَاحِبَ الْحَبَشَةِ، فِي الْيَوْمِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ، وَقَالَ: «اسْتَعْفِرُوا لِأَخِيكُمْ».

Vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه berettet for to av sine elever at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم opplyste følgesvennene om Negus رضي الله عنه, kongen av Abessinia, på den dagen han døde, ved å si: «Be om tilgivelse for deres bror.»^{II}

Beretning 23

... مُحَمَّدَ بْنَ قَيْسِ بْنِ مُحَمَّدَةَ يَقُولُ: سَمِعْتُ عَائِشَةَ تُحَدِّثُ، قَالَتْ: أَلَا أُحَدِّثُكُمْ عَنِّي، وَعَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ قُلْنَا: بَلَى، قَالَتْ: لَمَّا كَانَتْ لَيْلِي الَّتِي هُوَ عِنْدِي. تَعْنِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. انْقَلَبَ فَوَضَعَ نَعْلَيْهِ عِنْدَ رِجْلَيْهِ، وَبَسَطَ طَرْفَ إِزَارِهِ عَلَى فِرَاشِهِ، فَلَمْ يَلْبَثْ إِلَّا رَيْثَمًا ظَنَّ أَنِّي قَدْ رَقَدْتُ، ثُمَّ انْتَعَلَ رُوَيْدًا، وَأَخَذَ رِدَاءَهُ رُوَيْدًا، ثُمَّ فَتَحَ الْبَابَ رُوَيْدًا، وَخَرَجَ رُوَيْدًا، وَجَعَلْتُ دِرْعِي فِي رَأْسِي، وَاحْتَمَرْتُ، وَتَقَنَّنْتُ إِزَارِي، وَأَنْطَلَقْتُ فِي إِثْرِهِ حَتَّى جَاءَ الْبَقِيعَ، فَرَفَعَ يَدَيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَأَطَالَ ثُمَّ انْحَرَفَ، فَأَنْحَرَفْتُ، فَأَسْرَعْتُ، فَأَسْرَعْتُ، فَهَرَوَلْتُ فَهَرَوَلْتُ، فَأَحْضَرْتُ، فَأَحْضَرْتُ، وَسَبَقْتُهُ فَدَخَلْتُ فَلَيْسَ إِلَّا أَنْ اضْطَجَعْتُ، فَدَخَلَ فَقَالَ: «مَا لَكَ يَا عَائِشَةُ حَشِيًا رَابِيَةً؟»، قَالَتْ: لَا، قَالَ: «لَتَحْبِرِي أَوْ لِيَحْبِرِي اللَّطِيفُ الْحَبِيرُ»، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، بَأَيِّ أَنْتَ وَأُمِّي، فَأَحْبَرْتُهُ الْحَبْرَ، قَالَ: «فَأَنْتِ السَّوَادُ الَّذِي رَأَيْتُ أَمَامِي؟» قَالَتْ: نَعَمْ، فَلَهَرَنِي فِي صَدْرِي هُرَّةً أَوْجَعَنِي، ثُمَّ قَالَ: «أَطَنْتِ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَرَسُولُهُ؟»، قُلْتُ: مَهْمَا يَكْتُمُ النَّاسُ فَقَدْ عَلِمَهُ اللَّهُ، قَالَ: «فَإِنَّ جَبْرِيلَ أَتَانِي حِينَ رَأَيْتِ، وَمَ يَدُخُلُ عَلَيَّ، وَقَدْ وَضَعْتَ ثِيَابَكَ، فَتَادَانِي

^I At-Tirmizī, *Sonan at-Tirmizī*, red. av al-Arnā'ōt, 6:143#3853, al-Arnā'ōt: akseptabel basert på andre beretninger.

^{II} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 5:51#3880.

فَأَخْفَى مِنْكَ، فَأَجْبَتْهُ فَأَخْفَيْتُهُ مِنْكَ، فَظَنَنْتُ أَنْ قَدْ رَقَدْتَ، وَكَرِهْتُ أَنْ أُوقِظَكَ، وَحَشِيثُ أَنْ تَسْتَوْحِشِي، فَأَمَرَنِي أَنْ آتِيَ الْبَيْعِ، فَأَسْتَعْفِرَ لَهُمْ»، قُلْتُ: كَيْفَ أَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «قُولِي السَّلَامَ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، يَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَفْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ».

Det gjengis etter Moḥammad ibn Qays ibn Makhramah: «Jeg hørte 'Ā'ishah رضي الله عنها berette: 'Skal ikke jeg berette for dere om meg og profeten صلى الله عليه وسلم?' Vi sa: 'Jo!' Hun sa: 'Da det engang var min natt da han – hun mente profeten صلى الله عليه وسلم – var hos meg. Profeten صلى الله عليه وسلم kom tilbake [fra aftentidebønnen] og satte sine sandaler ved føttene og spredde ene kanten av plagget rundt livet på sengen. Profeten صلى الله عليه وسلم ble til han صلى الله عليه وسلم trodde jeg hadde sovnet. Etter det tok han صلى الله عليه وسلم rolig på sandalene, plukket rolig opp kappen, åpnet døren rolig og gikk rolig ut. Jeg dro skjorten over hodet, tok på meg hodeplagget og strammet skjørtet, så fulgte jeg i hans صلى الله عليه وسلم fotspor helt til jeg kom fram til al-Baqī'-gravlunden. Profeten صلى الله عليه وسلم hevet hendene tre ganger og sto der en lang stund, etter det gikk han صلى الله عليه وسلم, så jeg gikk også. Han صلى الله عليه وسلم skyndte seg, så jeg skyndte meg også. Han صلى الله عليه وسلم småløp, så jeg småløp også. Han صلى الله عليه وسلم nådde fram hjemme, og det gjorde også jeg. Jeg kom hjem før profeten صلى الله عليه وسلم og gikk inn og idet jeg la meg, kom han صلى الله عليه وسلم inn og sa: «Hva er i veien, 'Ā'ishah, du er andpusten og oppjaget?» Hun svarte: «Ingenting!» Han صلى الله عليه وسلم sa: «Enten forteller du meg det, ellers vil den Altseende, den Allopplyste opplyse meg!» Jeg sa: «Kjære Guds sendebud, måtte min far og min mor bli ofret for Dem!» Så fortalte jeg om det som hadde hendt. Han صلى الله عليه وسلم sa: «Så du er den svarte skikkelsen jeg så foran meg?» Hun sa: «Ja!» Profeten صلى الله عليه وسلم dyttet meg på brystet som jeg følte, og sa: «Tenkte du at Gud og Hans sendebud skulle være urettferdige mot deg?» Jeg sa: «Hva enn folk skjuler, vet Gud i sannhet om det!» Han صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, Gabriel kom til meg – da du så meg [stå opp] – men han kom ikke inn til meg, for du hadde lagt fra deg ytterklærne. Han ropte på meg, men skjulte det for deg. Jeg svarte ham, men skjulte det for deg. Jeg trodde at du hadde lagt deg, og likte ikke å vekke deg, og var også redd for at du skulle bli skrekkslagen. Gabriel ba meg om å gå til al-Baqī'-gravlunden og be om tilgivelse for dem.» Jeg sa: «Hvordan framsier man [skuddbønnen], kjære Guds sendebud?» Profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Si: 'Fred være med gravlundens folk av de troende og muslimene. Måtte Gud vise nåde til dem som gikk bort

før av oss og dem som skal gå bort etter. Sannelig, vi skal også med Guds vilje bli en av dere.'»^I

Å be om tilgivelse etter tidebønnen

Beretning 24

عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ اسْتَغْفَرَ ثَلَاثًا وَقَالَ: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ». قَالَ الْوَلِيدُ: فَمُلْتُ لِلْأَوْزَاعِيِّ: كَيْفَ الْإِسْتِغْفَارُ؟ قَالَ: تَقُولُ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.

Det berettes etter vår mester Thaubān رضي الله عنه: «Når Guds sendebud صلى الله عليه وسلم fullførte tidebønnen, ba han صلى الله عليه وسلم om tilgivelse fra Gud tre ganger, og sa: 'Gud, Du er Giveren av fred og fra Deg kommer freden, velsignet er Du, Herren over all majestet og all ære.'» Al-Walīd sa: «Jeg spurte al-Auzā'ī: 'Hvordan var tilgivelseformularen?' Han svarte: 'Du sier: «Jeg ber Gud om tilgivelse, jeg ber Gud om tilgivelse.»»^{II}

Å be om tilgivelse etter å ha syndet

Beretning 25

عَنْ أَسْمَاءَ بْنِ الْحَكَمِ الْفَزَارِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: كُنْتُ رَجُلًا إِذَا سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثًا نَفَعَنِي اللَّهُ مِنْهُ بِمَا شَاءَ أَنْ يَنْفَعَنِي، وَإِذَا حَدَّثَنِي أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِهِ اسْتَحْلَفْتُهُ، فَإِذَا خَلَفَ لِي صَدَقْتُهُ، قَالَ: وَحَدَّثَنِي أَبُو بَكْرٍ وَصَدَقَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَذْنِبُ ذَنْبًا، فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ، ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّيَ رَكَعَتَيْنِ، ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ»، ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: (وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاجِرَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ) إِلَى آخِرِ الْآيَةِ.

Det gjengis etter Asmā' ibn al-Ḥakam al-Fazārī: «Jeg hørte 'Alī رضي الله عنه si: 'Jeg var en voksen mann da jeg hørte en beretning etter Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, og Gud ga meg så mye nytte ved den som Han ville. Når en av hans صلى الله عليه وسلم følgesvenner berettet noe for meg, ba jeg ham om å

^I Aḥmad ibn Sho'ayb an-Nasā'ī, *Sunan an-Nasā'ī*, red. av 'Abd al-Fattāḥ Abō Ghoddah al-Ḥalabī, 2. utg. (Aleppo: Maktab al-Maṭbō'āt al-Islāmiyyah, 1986), 4:91#2037, Abō Ghoddah al-Ḥalabī: autentisk.

^{II} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 1:414#591.

sverge på det,^I og når han sverget på det, bekreftet jeg hans ord.' Han fortsatte: 'Abō Bakr ﷺ berettet for meg, og sant talte Abō Bakr ﷺ: «Jeg hørte Guds sendebud ﷺ si: 'Når en tjener begår en synd, og etter det utfører den rituelle renselsen godt, så stiller han seg i bønn og forretter to bønneenheter, deretter ber Gud om tilgivelse, vil Gud i sannhet tilgi ham. Etter det resiterte Guds sendebud ﷺ: «Og disse er de som når de klarer å begå noe umoralsk eller gjør urett mot seg selv, husker de Gud [...]»^{II} til slutten av koranverset.»^{III}

Å be om Guds tilgivelse i en samling

Beretning 26

عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: إِنَّ كُنَّا لَنَعُدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةَ مَرَّةٍ: «رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَثُبِّ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ».

Det berettes etter vår mester Ibn 'Omar ﷺ: «Vi telte at Guds sendebud ﷺ framsa følgende hundre ganger i en samling: 'Min Herre, tilgi meg og ta imot min omvendelse. Sannelig, Du er den Allbenådende, den Allnådige.»^{IV}

Kraften av å be om tilgivelse

Beretning 27

حَدَّثَنِي أَبِي عُمَرُ بْنُ مَرْثَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ بِلَالَ بْنَ يَسَّارِ بْنِ زَيْدٍ، مَوْلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبِي، يُحَدِّثُنِي عَنْ جَدِّي، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ قَالَ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، غُفِرَ لَهُ، وَإِنْ كَانَ قَدْ فَرَّ مِنَ الرَّحْفِ».

Det gjengis etter Abō 'Omar ibn Morrah: «Jeg hørte Bilāl ibn Yasār ibn Zayd ﷺ – profetens ﷺ frigjorte slave – si: 'Jeg hørte min far, han berettet det for meg etter min bestefar, at han hørte Guds sendebud ﷺ si: «Den som sier: 'Jeg ber om Guds tilgivelse, Han som det ikke er noen annen gud utenom, den Eviglevende, Den som opprettholder alt,

^I Det vil si at jeg ba ham å sverge på at det han berettet, var en beretning etter Guds sendebud ﷺ.

^{II} Koranen 3:135.

^{III} As-Sijistānī, *Sonan Abī Dāwōd*, red. av al-Arnā'ōt, 2:630#1521, al-Arnā'ōt: akseptabel beretterkjede.

^{IV} As-Sijistānī, *Sonan Abī Dāwōd*, red. av al-Arnā'ōt, 2:627#1516, al-Arnā'ōt: autentisk beretterkjede.

og jeg vender om i anger til Ham. Han vil bli tilgitt, selv om han skal ha rømt under kampen.»^I

Den som ber mye om tilgivelse

Beretning 28

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَزْرٍ، سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ بُسْرِ يَقُولُ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَتِهِ اسْتِعْفَارًا كَثِيرًا».

Det gjengis etter Moḥammad ibn ‘Abd ar-Raḥmān ibn ‘Irq: «Jeg hørte ‘Abdollah ibn Bosr ﷺ si: 'Profeten ﷺ sa: «Gledesbud til den som finner mange skuddbønner om tilgivelse i sin regnskapsbok.»^{II}

Den mest overlegne skuddbønnen om tilgivelse

Beretning 29

... شَدَّادُ بْنُ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَيِّدُ الْإِسْتِعْفَارِ أَنْ تَقُولَ: اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذُنُوبِي فَأَعْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ». قَالَ: «وَمَنْ قَالَهَا مِنَ النَّهَارِ مُوقِنًا بِهَا، فَمَاتَ مِنْ يَوْمِهِ قَبْلَ أَنْ يُمْسِيَ، فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ قَالَهَا مِنَ اللَّيْلِ وَهُوَ مُوقِنٌ بِهَا، فَمَاتَ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ، فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ».

Det berettes etter vår mester Shaddād ibn Aus ﷺ, etter profeten ﷺ: «Den mest overlegne skuddbønnen om tilgivelse er at du sier: 'Gud, Du er min Herre, det er ingen annen gud enn Deg. Du har skapt meg, og jeg er Din tjener. Jeg er trofast mot eden avlagt til Deg og løftet gitt til Deg – så mye som jeg makter. Jeg tar Ditt vern mot det onde jeg begår. Jeg erkjenner Din gunst mot meg, og jeg erkjenner min synd foran Deg, tilgi meg. Sannelig, ingen tilgir syndene utenom Deg!'» Profeten ﷺ sa videre: «Den som framsier dette ved å være forvisset om det om dagen, og han dør den dagen før kvelden, så vil han være av paradisetts folk. Den som framsier dette ved å være forvisset om det

^I As-Sijistānī, *Sonan Abī Dāwōd*, red. av al-Arnā'ōt, 2:627#1517, al-Arnā'ōt: autentisk basert på andre beretninger.

^{II} Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ōt, 4:721#3818, al-Arnā'ōt: autentisk beretterkjede.

om natten, og han dør før morgenen, så vil han være av paradisetts folk.»^I

Å huske Gud og be om tilgivelse ved solformørkelse

Beretning 30

عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ: حَسَفَتِ الشَّمْسُ، فَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِرْعَاءَ، يُخَشَى أَنْ تَكُونَ السَّاعَةُ، فَأَتَى الْمَسْجِدَ، فَصَلَّى بِأَطْوَلِ قِيَامٍ وَرُكُوعٍ وَسُجُودٍ رَأَيْتُهُ قَطُّ يَفْعَلُهُ، وَقَالَ: «هَذِهِ الْآيَاتُ الَّتِي يُرْسِلُ اللَّهُ، لَا تَكُونُ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنْ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ، فَإِذَا رَأَيْتُمْ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ، فَافْرَعُوا إِلَى دِكْرِهِ، وَدُعَائِهِ، وَاسْتِعْفَارِهِ».

Det berettes etter vår mester Abō Mōsā al-Ash'arī ؑ: «Det ble solformørkelse. Profeten ﷺ sto opp av frykt, bekymret for at timen var kommet. Han ﷺ kom til moskeen og forrettet bønn ved å stå, være framoverbøyd og gjøre prostrasjon så lenge som jeg aldri før hadde sett ham ﷺ gjøre. Profeten ﷺ sa: 'Dette er tegn som Gud sender, de oppstår ikke på grunn av noens død eller liv, derimot skaper Gud frykt i tjenerne ved dem. Når dere ser noe av dette, så skynd dere i frykt å be om beskyttelse ved å huske Gud, be skuddbønner til Ham og be om Hans tilgivelse.'»^{II}

Skuddbønnen i skjebnenatten

Beretning 31

عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ إِنْ وَافَقْتُ لَيْلَةَ الْقَدْرِ، مَا أَدْعُو؟ قَالَ: «تَقُولِينَ: اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ نُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي».

Det berettes etter de troendes mor 'Ā'ishah ؑ at hun sa: «Kjære Guds sendebud, hva mener De om hvilken skuddbønn jeg skal be hvis jeg opplever [oppnår] skjebnenatten? Guds sendebud ﷺ svarte: 'Gud, sannelig, Du er Den som tilgir. Du elsker å tilgi, tilgi derfor meg.'»^{III}

^I Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 8:67#6306.

^{II} Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 2:39#1059; An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 2:628#912.

^{III} Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ōṭ, 5:20#3850, al-Arnā'ōṭ: autentisk beretterkjede.

Den beste skuddbønnen å be om

Beretning 32

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا مِنْ دَعْوَةٍ يَدْعُو بِهَا الْعَبْدُ، أَفْضَلَ مِنْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْمَعَاذَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Det er ikke noen bedre skuddbønn som en tjener kan be om enn: «Gud! Sannelig, jeg ber Deg om trygghet¹ i jordelivet og etterlivet.»»^{II}

Å be om tilgivelse i bønnen

Beretning 33

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِذَا كَبَّرَ فِي الصَّلَاةِ، سَكَتَ هُنَيْئَةً قَبْلَ أَنْ يَقْرَأَ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَيِّ أُمَّتٍ أَرَأَيْتَ سُكُوتَكَ بَيْنَ التَّكْبِيرِ وَالْقِرَاءَةِ، مَا تَقُولُ؟ قَالَ: «أَقُولُ: اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَفِّسْ مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْفَى التُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالتَّلَجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ».

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah رضي الله عنه: «Når Guds sendebud ﷺ framsa Guds storhet i [innledet] tidebønnen, ble han ﷺ stille en liten stund før han ﷺ begynte å resitere. Jeg spurte: 'Kjære Guds sendebud, måtte min far og mor bli ofret for Dem. Opplys meg, hva er det De sier under stillheten mellom når De framsier Guds storhet og begynner å resitere Koranen?' Guds sendebud ﷺ sa: 'Jeg sier: «Gud, skap avstand mellom meg og mine synder slik som Du skapte avstand mellom Østen og Vesten. Gud, rens meg for mine synder slik som hvite klær blir rensset for urenhet. Gud, vask bort mine synder med snø, vann og hagl.»»^{III}

Beretning 34

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَمَّا قَالَتْ: «كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْرِئُ أَنْ يَقُولَ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي». يَتَأَوَّلُ الْقُرْآنَ.

^I Frelse, og at Du sletter mine synder.

^{II} Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ōt, 5:20#3851, al-Arnā'ōt: autentisk basert på andre beretninger.

^{III} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 1:419#598.

Det berettes etter de troendes mor 'Ā'ishah رضي الله عنها: «Profeten صلى الله عليه وسلم pleide å framsi følgende mye i framoverbøyd stilling og i prostrasjon: 'Gud, Du er hellig, vår Herre, med Din lovprisning. Gud, tilgi meg.' Det var for å oppfylle befallingen i Koranen.»^I

Å be om tilgivelse for åpenlyse og skjulte synder

Beretning 35

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنَّهُ كَانَ يَدْعُو بِهَذَا الدُّعَاءِ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي، وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي جِدِّي وَهَزْلِي، وَخَطِيئِي وَعَمْدِي، وَكُلَّ ذَلِكَ عِنْدِي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

Det berettes etter vår mester Abō Mōsā al-Ash'arī رضي الله عنه, etter profeten صلى الله عليه وسلم at han صلى الله عليه وسلم pleide å be denne skuddbønnen: «Gud, tilgi meg mine feiltrinn og min uvitenhet, og min mangel på måtehold i mine saker, og alt som Du kjenner til bedre enn meg. Gud, tilgi meg det jeg gjør bevisst og det jeg gjør som bare spøk, og mine feiltrinn uten vilje og med vilje – alt som jeg begår. Gud, tilgi meg det jeg har gjort før og kommer til å gjøre, og det jeg begår i det skjulte og åpenlyse, og alt som Du kjenner til bedre enn meg. Du er Den som fører fram og holder tilbake, og Du evner alle ting.»^{II}

Englene ber om tilgivelse for de troende

Beretning 36

... سَمِعْتُ عَلِيًّا، يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا جَلَسَ فِي مُصَلَّاهُ بَعْدَ الصَّلَاةِ، صَلَّتْ عَلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ، وَصَلَّاهُمْ عَلَيْهِ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ، وَإِنْ جَلَسَ يَنْتَظِرُ الصَّلَاةَ، صَلَّتْ عَلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ وَصَلَّاهُمْ عَلَيْهِ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ».

Det berettes etter vår mester 'Alī رضي الله عنه: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Sannelig, når en tjener blir sittende på det stedet der han forrettet tidebønnen etter tidebønnen, sender englene velsignelser over ham. Englenes

^I Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 1:163#817; An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 1:350#484.

^{II} An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2087#2719.

velsignelser over ham er: «Gud, tilgi ham! Gud, vis ham nåde!» Hvis han blir sittende og venter på neste tidebønn, sender englene velsignelser over ham. Englenes velsignelser over ham er: «Gud, tilgi ham! Gud, vis ham nåde!»^I

Profeten Moḥammads ﷺ navn

Beretning 37

عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: سَمَى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَفْسَهُ أَسْمَاءً، مِنْهَا مَا حَفِظْنَا وَمِنْهَا مَا لَمْ نَحْفَظْ، فَقَالَ: «أَنَا مُحَمَّدٌ، وَأَنَا أَحْمَدُ، وَالْمُقَفِّي وَالْحَاشِرُ وَنَبِيُّ التَّوْبَةِ، وَنَبِيُّ الْمَلْحَمَةِ».

Det berettes etter vår mester Abō Mōsā al-Ash'arī ﷺ: «Guds sendebud ﷺ nevnte sine navn for oss, noen av dem memorerte vi, mens andre av dem memorerte vi ikke. Guds sendebud ﷺ sa: 'Jeg er Moḥammad, og jeg er Aḥmad, al-Moqaffi,^{II} al-Ḥāshir,^{III} omvendelsens profet^{IV} og profeten som forbedrer alles tilstand.'^V

Å hele tiden være opptatt med å be Gud om tilgivelse

Beretning 38

عَنِ الْأَعْرَبِيِّ الْمُرَبِّيِّ، وَكَانَتْ لَهُ صُحْبَةٌ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: «إِنَّهُ لَيُعَانُ عَلَيَّ قَلْبِي، وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ».

Det berettes etter vår mester al-Agharr al-Mozannī ﷺ – han var en følgesvenn – at Guds sendebud ﷺ sa: «Sannelig, det legger seg en følelse av et slør over mitt hjerte,^{VI} og jeg ber i sannhet Gud om tilgivelse hundre ganger om dagen.»^I

^I Ash-Shaybānī, *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*, red. av al-Arnā'ōṭ, 2:391#1219, al-Arnā'ōṭ: akseptabel basert på andre beretninger.

^{II} Den siste i rekken av alle profetene.

^{III} Den profeten hvis samfunn skal få sitt oppgjør krevd først, eller det er ikke noen profet mellom denne profeten og dommens dag.

^{IV} Profeten Moḥammad ﷺ vendte svært mye om i anger overfor Gud, han ﷺ fikk forbønnens øverste grad, profetens ﷺ muslimske samfunn har fått muligheten til omvendelse av Gud, noe ikke andre samfunn har fått på samme måte.

^V Ash-Shaybānī, *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*, red. av al-Arnā'ōṭ, 32:397#19622, al-Arnā'ōṭ: autentisk beretning.

^{VI} De skriftlærde er enige om at denne «følelsen av et slør» ikke er noe de helt kan forklare og forstå med hensyn til profetens ﷺ hjertes status og hellige tilstand. An-Nawawī forklarte dette blant annet gjennom følgende tolkninger:

Den som ikke likestiller noen med Gud

Beretning 39

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَأَزِيدُ، وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ مِثْلُهَا، أَوْ أَغْفِرُ، وَمَنْ تَقَرَّبَ مِنِّي شَبْرًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ ذِرَاعًا، وَمَنْ تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَمَنْ أَتَانِي بِمَشِي أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً، وَمَنْ لَقَيْتَنِي بِغُرَابِ الْأَرْضِ حَطِيبَةً، ثُمَّ لَا يُشْرِكُ بِي شَيْئًا، لَقَيْتُهُ بِمِثْلِهَا مَغْفِرَةً».

Det berettes etter vår mester Abō Zarr al-Ghifārī رضي الله عنه: «Guds sendebud ﷺ sa: 'Gud den Allvelsignede og Allopphøyde sier: «Den som kommer med en god handling, får ti handlinger like mye som det i belønning, og Jeg legger til enda mer. Den som kommer med en synd, hans lønn er en synd like mye som det, eller at Jeg tilgir. Den som nærmer seg Meg en håndsbredde, nærmer Jeg Meg ham en armlengde. Den som nærmer seg Meg en armlengde, nærmer Jeg Meg ham to armlengder. Den som kommer til Meg gående, kommer Jeg mot ham løpende. Den som møter Meg med synder like mye som fyller hele jorden – men likestiller ikke noe som helst med Meg – ham møter Jeg med tilgivelse like mye som det.»^{II}

Å være forvisset om at Gud evner å tilgi

Beretning 40

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يُقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ، اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي إِنْ شِئْتَ، لِيَعْزِمَ الْمَسْأَلَةَ، فَإِنَّهُ لَا مُكْرَهَ لَهُ».

- (1) Det sikter til profetens ﷺ bekymring for sitt muslimske samfunn og det han ﷺ ble opplyst om vedrørende deres tilstand etter sin bortgang, og derfor ba han ﷺ om tilgivelse for dem.
- (2) «Følelsen av et slør» kan være sjelero sendt ned av Gud. I så fall er profetens ﷺ skuddbønn om tilgivelse et uttrykk for tjenerskap, å ha behov for Gud, vedvarende ydmykhet og takknemlighet for det Gud gir.
- (3) Det kan også være at det var en tilstand av gudsfrykt og ærefrykt som legger seg over hjertet, og at profetens ﷺ skuddbønn om tilgivelse var for å takke Gud.

An-Nawawī, *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*, 17:23–24.

^I An-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim*, red. av 'Abd al-Bāqī, 4:2075#2702.

^{II} Al-Qazwīnī, *Sonan Ibn Mājah*, red. av al-Arnā'ot, 4:722#3821, al-Arnā'ot: autentisk beretterkjede.

Det berettes etter vår mester Abō Horayrah at Guds sendebud sa: «Måtte ikke noen av dere si: 'Gud, tilgi meg, hvis Du vil. Gud, vis meg nåde, hvis Du vil. Man skal være forvisset om det man ber om. Sannelig, ingen kan tvinge Ham.'»¹

¹ Al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*, red. av an-Nāṣir, 8:74#6339.

Litteraturliste

- Al-‘Asqalānī, Aḥmad ibn ‘Alī ibn Ḥajar. *Fath al-Bārī sharḥ ṣaḥīḥ al-Bokhārī*. 13 bd. Beirut: Dār al-Ma‘rifah, 1959.
- Al-Bokhārī, Moḥammad ibn Ismā‘īl. *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*. Redigert av Moḥammad Zohayr ibn Nāṣir an-Nāṣir. 9 bd. Beirut: Dār tauq an-Najāh, 2001.
- Al-Mobārakfōrī, Moḥammad ‘Abd ar-Raḥmān. *Toḥfah al-Aḥwazī*. 10 bd. Beirut: Dār al-Kotob al-‘Ilmiyyah, uten år.
- Al-Monāwī, Moḥammad. *At-Tauqīf ‘alá mohimmāt at-Ta‘arīf*. Kairo: ‘Ālam al-Kotob, 1990.
- Al-Qazwīnī, Moḥammad ibn Yazīd. *Sonan Ibn Mājah*. Redigert av Sho‘ayb ibn Moḥarram al-Arnā‘ōṭ. 5 bd. Beirut: Dār ar-Risālah al-‘Ālamiyyah, 2009.
- Al-Qortobī, Moḥammad ibn Aḥmad. *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor‘ān*. Redigert av Aḥmad al-Bardōnī og Ibrāhīm Atfaysh. 2. utg. 20 bd. Kairo: Dār al-Kotob al-Miṣriyyah, 1964.
- Al-Qoshayrī, ‘Abd al-Karīm ibn Hawāzin. *Ar-Risālah al-Qoshayriyyah*. Redigert av ‘Abd al-Ḥalīm Maḥmūd og Maḥmūd ibn ash-Sharīf. 2 bd. Kairo: Dār al-Ma‘ārif, uten år.
- Al-Yaḥṣobī, ‘Iyād ibn Mōsá ibn ‘Iyād. *Ash-Shifā bi ta‘rīf ḥoqōq al-Moṣṭafá*. 2. utg. 2 bd. Oman: Dār al-Fayḥá’, 1987.
- An-Nasā‘ī, Aḥmad ibn Sho‘ayb. *Sonan an-Nasā‘ī*. Redigert av ‘Abd al-Fattāḥ Abō Ghoddah al-Ḥalabī. 2. utg. 8 bd. Aleppo: Maktab al-Maṭbō‘āt al-Islāmiyyah, 1986.
- An-Nawawī, Yaḥyā ibn Sharaf. *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*. 2. utg. 18 bd. Beirut: Dār iḥyā’ at-Torāth al-‘Arabī, 1972.

- An-Nīsābōrī, Moslim ibn al-Ḥajjāj. *Ṣaḥīḥ Moslim*. Redigert av Moḥammad Fo'ād 'Abd al-Bāqī. 5 bd. Beirut: Dār ihyā' at-Torāth al-'Arabī, uten år.
- Ar-Rāghib al-Iṣfahānī, Ḥosayn ibn Moḥammad. *Al-Mofradāt fī gharīb al-Qor'ān*. Beirut: Dār al-Qalam, 1991.
- Ar-Rāzī, Aḥmad ibn Fāris. *Mo'jam maqāyīs al-Loghah*. 6 bd. Beirut: Dār al-Fikr, 1979.
- As-Sijistānī, Solaymān ibn al-Ash'ath. *Sonan Abī Dāwūd*. Redigert av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ. 7 bd. Beirut: Dār ar-Risālah al-'Ālamīyyah, 2009.
- Ash-Shaybānī, Aḥmad ibn Moḥammad ibn Ḥanbal. *Mosnad al-Imām Aḥmad ibn Ḥanbal*. Redigert av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ. 45 bd. Beirut: Mo'assasah ar-Risālah, 2001.
- Aṭ-Ṭabarī, Moḥammad ibn Jarīr. *Jāmi' al-Bayān fī ta'wīl āy al-Qor'ān*. Redigert av Aḥmad Moḥammad Shākīr. 24 bd. Beirut: Mo'assasah ar-Risālah, 2000.
- At-Tirmizī, Moḥammad ibn 'Isá. *Sonan at-Tirmizī*. Redigert av Sho'ayb ibn Moḥarram al-Arnā'ōṭ. 6 bd. Beirut: Dār ar-Risālah al-'Ālamīyyah, 2009.
- Az-Zabīdī, Moḥammad ibn Moḥammad Mortaḍá. *Tāj al-'Arōs min jawāhir al-Qāmōs*. 40 bd. Kuwait: Dār al-Hidāyah, 1965.
- Farīd, Aḥmad. *Al-Baḥr ar-Rā'iq fī az-Zohd wa ar-Raqā'iq*. Aleksandria: Ad-Dār as-Salafīyyah, 2007.
- Majma' al-Loghah al-'Arabīyyah bi al-Qāhirah. *Al-Mo'jam al-Wasīṭ*. 2 bd. Aleksandria: Dār ad-Da'wah, uten år.